

**TC.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Standardizasyon ve Kalite Hizmet Birimi**

**Hijyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve
Kontrol Kılavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi**

Doküman No	SB. FR. 059
İlk Yayın Tarihi	20.07.2020
Revizyon Tarihi	03.07.2023
Revizyon No	02
Sayfa No	1/19

Kuruluş Adı	Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi			
Adresi	Cumhuriyet Mh. Yunus Emre Cd. Asmalı Sokak No:3 Merkez Kütahya			
İletişim Bilgileri	Tel:	0274-2237351	Web:	https://kutahyaataturkeml.meb.k12.tr/
	Fax:	0274-2237420	E-mail:	751091@meb.k12.tr
Kuruluş Yetkilisi	Osman Türker KÖNÜL	İmza		

SORULAR	DOKÜMANTASYON KAYITLARI/UYGULAMALAR	EVET (E)	MASABAŞI
		HAYIR (H)	(M) / SAHA (S)

Genel Açıklama: Bu kılavuza göre kuruluşlarda yapılacak denetimler esnasında devam eden salgın şartları ile ilgili olarak ilgili Bakanlıklar tarafından yayınlanan mevcut kurallara göre önlemlerin belirlendiği ve uygulandığı kontrol edilir, ancak kuruluşların "Eğitim Kurumlarında Hijyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzunda" yer alan tüm planların hazırlanması, dokümanite edilmesi ve değerlendirilmesi gerekmekte olup, uygulanması mevcut durum göz önüne alınarak yapılacaktır.

1) KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ YÖNETİM

Soru No	Soru İçeriği	Değerlendirme	EVET (E)	MASABAŞI (M)
1(BU)	Kuruluştta, tüm alanları içerecek şekilde ilgili tarafları da kapsayan hijyen ve enfeksiyon risklerine yönelik bir risk değerlendirmesi mevcut mu?	Kurum Risk Değerlendirme ekibi tarafından, hijyen ve enfeksiyon risklerine yönelik risk değerlendirmesi yapılarak Mebbis-İSG-Risk Değerlendirme Modülüne işlendi. Çıktısı alınarak ekibe imzalatılıp Okulum Temiz Dosyasına konuldu.	E	M
2(BU)	Kuruluştta, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Eylem Planı/Planları hazırlanmış mı? Bu eylem planları;	Standart Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Eylem Planı hazırlandı.	E	M
(BU)	a) Hijyen ve enfeksiyon risklerine özgü KKD gerekliliklerini içermekte mi?	Planlarda belirtilmiştir.	E	M
(BU)	b) Uygun temizlik, hijyen uygulamaları ve gerektiğinde dezenfeksiyon işlemlerini içermekte mi?	Hijyen ve sanitasyon planında mevcuttur.	E	M
(BU)	c) Tüm faaliyet planlamaları, özel grupların erişilebilirliğini dikkate almakta mı?	Okulda gerçekleştirilecek faaliyetler özel grupların dahil olabileceği şekilde planlanmaktadır.	E	M
(BU)	d) Hijyen ve enfeksiyon ile ilgili potansiyel acil durumlar konusunda ziyaretçilerin bilgilendirilmesi ve gerekli tedbirleri içermekte mi?	Salgın olması durumunda sağlık otoritelerince hazırlanan rehber, kılavuz, genelge kurallarına uyulacaktır. Okulumuza ziyaretçi kabul edilmemesi ile ilgili tedbirler alınmıştır.	E	M
(BU)	e) Kuruluştta gerçekleştirilecek toplu etkinliklerin hijyen ve enfeksiyon riskleri dikkate alınarak kontrollü yapılmasını içermekte mi?	Yapılacak toplu etkinlikler okul idaresi ve risk değerlendirme ekibinin görüş ve önerileri doğrultusunda gerçekleştirilecektir.	E	M
(BU)	f) Öğrenciler ve personelin devamsızlıklarının takip edilmesi, devamsızlıklardaki artışların hijyen ve enfeksiyon riskleri ile ilişkili olması halinde yapılacaklar belirlenmiş mi?	Öğrenci devamsızlıkları düzenli olarak takip edilmekte olup gerekli durumlarda sağlık otoritelerince belirlenecek kurallar uygulanacaktır.	E	M

(Handwritten signature)

		TC. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI Standartizasyon ve Kalite Hizmet Birimi		Hiyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi	
				Revizyon No	Sayfa No
Doküman No	İlk Yayın Tarihi	Revizyon Tarihi	Revizyon No	2/19	02
SB. FR. 059	20.07.2020	03.07.2023			

(BU)	g) Enfeksiyon durumlarında semptomları olanları tespit edilmeye yönelik uygulamaları içermekte mi? Enfeksiyon risklerine özgü en az aşağıdaki maddeleri içeren Kontrol Önlemleri Hiyerarşisi oluşturulmuş mu?	E	Okul içerisindeki belirtiler sınıf ve ders öğretmenleri tarafından gözlemlenecek; okul dışındaki semptomlar ailenin ve öğrencinin bildirilmediği, sağlık kuruluşları tarafından verilen raporlar sonucunda sağlık otoritelerince belirlenecek kuralar uygulanacaktır.	M	Acil durum sorulumuz ve diğer sorumlu kişiler belirlendi.	M
(BU)	a) Enfeksiyon belirtileri olan kişilerin erken saptanması, b) Sağlık kuruluşları ile iletişim kurularak destek sağlanması, c) Enfeksiyon kaynağının izolasyonunu, d) Enfeksiyon kaynağına maruz kalanların sağlık kuruluşuna nakledilmesi/naklinin sağlanması, e) Alınan önlemler ve gerçekleştirilen faaliyetlerin etkinliğinin gözden geçirilmesi.	E	Izolasyon ve sevk planı uygulanacaktır.	M	Izolasyon ve sevk planı uygulanacaktır.	M
(BU)	a) Ne ile ilgili(hangi) konuda) iletişim kuracağız, b) Ne zaman iletişim kuracağız, c) Kiminle iletişim kuracağız, d) Nasıl iletişim kuracağız, e) Kimin iletişim kuracağız.	E	Acil durum iletişim planında belirtilmiştir.	M	Acil durum iletişim planında belirtilmiştir.	M
5(BU)	Kuruluş, Hiyen, enfeksiyon önleme ve kontrolünün oluşturulması, uygulanması, sürekliliğinin sağlanması için ihtiyaç duyulan kaynakları tespit ve temin etmiş mi?	E	Gerekli tespitler yapılarak kaynaklar temin edilmiştir.	M/S	Gerekli tespitler yapılarak kaynaklar temin edilmiştir.	M/S
(BU)	a) Bu kaynaklar; enfeksiyonlara göre etkili ortelere belirlenmiş ve belirtilerin tespiti için kullanılacak kaynaklar, hiyen için gerekli kaynaklar izolasyon için gerekli kaynaklar ile atık yönetimi için gerekli kaynakları içermekte mi?	E	Evet içermektedir. Ayrıca gerekli ve değişen durumlarda sağlık otoritelerince belirlenecek kuralar uygulanacaktır.	M/S	Evet içermektedir. Ayrıca gerekli ve değişen durumlarda sağlık otoritelerince belirlenecek kuralar uygulanacaktır.	M/S
(BU)	b) Hiyen, enfeksiyon önleme ve kontrolün sağlanmasının etkili şekilde uygulanması ile proselerin işlenmesi ve kontrolü için sorumlu olacak yetkin kişi/kişileri belirlenmiş ve görevlendirilmiş mi?	E	Acil durum sorulumuz/sorumluları belirlenmiş ve bu kişilere görev tebliği yapılmıştır.	M/S	Acil durum sorulumuz/sorumluları belirlenmiş ve bu kişilere görev tebliği yapılmıştır.	M/S
(BU)	c) Kuruluş tarafından belirlenen kuralar ve önlemlerin uygulanması ve diğer kişilere bildirilmesi ve uygulanması güvence altına alınmış mı?	E	İletişim kanalları, eğitimler ve tebliğlarla bildirilmiş ve gerçekleştirilecektir.	M/S	İletişim kanalları, eğitimler ve tebliğlarla bildirilmiş ve gerçekleştirilecektir.	M/S
6(BU)	Hiyen ve enfeksiyon risklerine bağlı olarak özel belirlenmiş alanlara (mutfak, su deposu vb.) kişilerin uygulanması ve girişleri ile ilgili belirlenen kuralların uygulanması ve uygun olmayanların bu alanlara alınmaması ile ilgili	E	Özel belirlenmiş alanların (mutfak, su deposu vb.) sorumluları belirlenmiş, bu alanlara izinsiz girişler önlenmiştir.	S	Özel belirlenmiş alanların (mutfak, su deposu vb.) sorumluları belirlenmiş, bu alanlara izinsiz girişler önlenmiştir.	S

Doküman No	SB. FR. 059
İlk Yayın Tarihi	20.07.2020
Revizyon Tarihi	03.07.2023
Revizyon No	02
Sayfa No	4/19

Hijyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Klavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Standartizasyon ve Kalite Hizmet Birimi

11(BU)	Kuruluş bünyesinde ambulans var ise ambulans kullanımını ve temizlik, hijyen ve gerektiklerinde dezenfeksiyonu ile ilgili sağlık otoritelerince belirlenen kurallar uygulanmakta mı?	E	S	Ambulans yoktur. İzolasyon ve sevk planı uygulanacaktır.
12 (BU)	Eğitim faaliyetine başlamadan önce ve belirlenmiş periyotlarda binaların genel temizliğinin yapılması, genel hijyenin sağlanması ile ilgili planlama ve kontrol yöntemi belirlenmiş mi?	E	M/S	Hijyen ve sanitasyon planında temizlik periyotları belirlenmiştir.
13 (BU)	Hijyen ve salgın hastalık/enfeksiyonlar kapsamında alınacak önlemler kuruluşun varsa web sayfasında yayımlanmış mı?	E	M/S	Kurum Web Sayfasında yayımlanmaktadır.
13 (BU)	Eğitim öğretim faaliyetleri başlamadan önce hijyen ve salgın hastalıklar/enfeksiyonlar ile ilgili uygulamalar konusunda velilere (e-okul, e-posta, SMS vb. iletişim kanalları ile) bilgilendirilme yapılmış mı?	E	M/S	Kurum Web Sayfasında yayımlanmaktadır. Ayrıca SMS yolu ile bilgilendirme yapılmaktadır.
14 (BU)	Eğitim öğretim faaliyetleri başlamadan önce hijyen, potansiyel salgın hastalık veya enfeksiyon riskleri kapsamında alınan önlemler ve kuruluş şartları ilgili taraflara (veliler, öğrenciler vb.) iletilmiş mi?	E	M/S	Kurum Web Sayfasında yayımlanmaktadır.
(BU)	Üyulanan yöntem;			
(BU)	a) Çeşitli salgın hastalık semptomları (ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı, ishal vb.) veya enfeksiyon belirtileri gösterebilen öğrencilerin durumu ile ilgili kuruluşa bilgi verilmesini içeriyor mu?	E	M/S	İzolasyon ve sevk planı uygulanacaktır. Velii bilgilendirme ve taahhütname formunda belirtilmiştir.
(BU)	b) Aile içerisinde salgın hastalık veya enfeksiyon belirtisi ya da tanısı alan kişi bulunması durumunda kuruluşa bilgi verilmesini içeriyor mu?	E	M/S	Acil durum iletişim planında ve velii bilgilendirme ve taahhütname formunda belirtilmiştir.
(BU)	c) Öğrencilerin birakılması ve alınması sırasında personel ve velilerin kuruluşun hijyen ve enfeksiyon risk yönetim ilkelerine uymasını içeriyor mu?	E	M/S	Nöbetçi personel görev tebliğinde ve velii bilgilendirme ve taahhütname formunda belirtilmiştir.
(BU)	d) Salgın hastalık riski bulunması durumunda veliler tarafından öğrencinin alınması ile ilgili kuruluş tarafından belirlenen önlemleri içeriyor mu?	E	M/S	Velii bilgilendirme ve taahhütname formunda belirtilmiştir.
(BU)	e) Salgın hastalık dönemlerine özgü riskli gruplarda yer alan kişilerin öğrencileri bırakıp almamasını içeriyor mu?	E	M/S	Velii bilgilendirme ve taahhütname formunda belirtilmiştir.
(BU)	f) Belirlenen yöntem ve ortaya konan şartların uygulamaların sürekliliği, kontrol altına alınmış mı?	E	M/S	Velii bilgilendirme ve taahhütname formunda belirtilmiştir.
15 (BU)	Kuruluş girişlerine personel, öğrenci, velii ve ziyaretçilerin el hijyenini sağlayabilmeleri için gerekli altyapı sağlanmış mı?	E	S	Kurumunuzda gerekli alanlarda dezenfektan mevcuttur.
(BU)	a) Kuruluşun hijyen ve enfeksiyon risk yönetim ilkelerine uygun olarak; öğretmen, öğrenci ve diğer çalışanların KKD kullanımını için gerekli bilgilendirme ve kontroller gerçekleştirilmiştir mi?	E	S	Gerekli bilgilendirme ve kontroller yapılmaktadır.
(BU)	b) Kuruluşun hijyen ve enfeksiyon risk yönetim ilkelerine uygun olarak kuruluşa bulunan herkesin KKD'leri kuruluşa uygun kullanımını için gerekli bilgilendirme ve kontroller gerçekleştirilmiştir mi?	E	S	Gerekli bilgilendirme ve kontroller yapılmaktadır.

F

	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI TC. Standartizasyon ve Kalite Hizmet Birimi		Hijyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi	
	Doküman No	SB. FR. 059	İlk Yayın Tarihi	20.07.2020
	Revizyon Tarihi	03.07.2023	Revizyon No	02
	Sayfa No	6/19		

ATIK YÖNETİMİ				
1(BU)	Sağlık otoritelerince belirlenmesi halinde salgın hastalık durumlarına özgü, atık yönetimi kurallarına uygun hareket edilmesi sağlanmış mı?	E	S	Atık yönetim talimatına uygun olarak gerçekleştirilmektedir.
2(BU)	Atık geçici depolama alanı, mevzuat gereksinimlerini karşılayacak şekilde diğer alanlar ve çevreden ayrılmış mı?	E	S	Atık geçici depolama alanı diğer birimlerden izole ve kilitli tutulmaktadır.
3(BU)	Sıvı ve katı atık geçici depolama alanı, atıkların her tasfiyesinden/uzaklaştırılmasından sonra temizlenmekte mi?	E	S	Hijyen ve sanitasyon planına uygun olarak temizliği yapılmaktadır.
4(BU)	Araç, taşıyıcı ve konteynerler; bakımlı, temiz ve uygun durumda tutulmakta mı?	E	S	Hijyen ve sanitasyon planına uygun olarak temizliği yapılmaktadır.
5(KU)	Kullanımda olan atık kumbaraları, tercihen elle temas etmeden açılabilir-kapanabilir (pedallı, sensörlü, vb.) mi?	E	S	Elle temas gerektirmeyen atık kumbaraları temin edilmiştir.

1 (BU)	Kuruş tarafından enfeksiyon, temizlik ve hijyenle ilgili giriş kuralları belirlenmiş ve uygulanmakta mı?	E	S	Kurallar belirlenmiş olup salgın olması durumunda sağlık otoritelerince hazırlanan rehber, kılavuz, genelleştirilmiş kurallara ilgilili personel tarafından uygulanmaktadır. Girişte güvenlik talimatı asılmıştır.
2 (BU)	Güvenlik personeli, hijyen ve enfeksiyon riskleri doğrultusunda oluşturulan giriş kuralları hakkında bilgiye sahip mi?	E	S	Güvenlik personeli yoktur. Görevlendirme yapılmamış durumda gerekli bilgilendirmeler yapılacaktır. Ayrıca bilgilendirme afişi asılmıştır.
3 (BU)	Güvenlik personeline hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak kişisel koruyucu önlemler için gerekli kişiye özel KKD temin edilmiş mi?	E	S	Gerekli tedbirler alınmış olup KKD lar teslim edilecektir.
4 (BU)	Güvenlik personeli tarafından ortak kullanılan malzemelerin temizlik/hijyen ile ilgili yöntem "Hijyen ve sanitasyon planında" yer almakta mı?	E	S	Hijyen ve sanitasyon planında belirtilmiştir.
4 (BU)	Kuruş giriş/çıkış ile ilgili hijyen ve enfeksiyon riskleri doğrultusunda kurallar belirlenmiş, altına alınmakta mı?	E	S	İlgili personel tarafından detaylı kayıtları yapılmaktadır.
5 (KU)	Ziyaretçi kartlarının temizlik/hijyen ile ilgili yöntem "Hijyen ve Sanitasyon Planında" yer almakta mı?	E	S	Hijyen ve sanitasyon planında belirtilmiştir.
7(BU)	Eİ Hijyeni sağlama imkânları bulunmakta mı?	E	S	Eİ antiseptikleri bulundurulmaktadır.
8(KU)	Ziyaretçilerin kuruşta giriş/çıkış ile ilgili hijyen ve enfeksiyon riskleri doğrultusunda bilgilendirilmesi sağlanıyor mu?	E	S	Ziyaretçi talimatnamesi girişe asılmıştır.
9(BU)	Danışma personeli için hijyen ve enfeksiyon riskleri doğrultusunda tüm önlemler belirlenmiş ve gerekli KKD'ler sağlanmış mı?	E	S	Gerekli KKD lar temin edilmiştir.
10(BU)	Danışma bölümü "Hijyen ve Sanitasyon Planında" yer almakta mı?	E	S	Hijyen ve sanitasyon planında bölümü belirtilmiştir.

TC. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	
Standartizasyon ve Kalite Hizmet Birimi	
Hişyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kilavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi	
Doküman No	SB. FR. 059
İlk Yayın Tarihi	20.07.2020
Revizyon Tarihi	03.07.2023
Revizyon No	02
Sayfa No	8/19

ATÖLYELER/LABORATUVARLAR			
1 (BÜ)	Çalışma alanında yer alan ortak temas yüzeyleri (Gaişma teğgahları, deney masaları, laboratuvar malzemeleri, el aletleri vb.) için kullanım şartları, kullanım sıklığı, kullanıcı sayısı vb. kriterlerine göre hijyen ve sanitasyon programları oluşturulmuş ve uygulanmakta mı?	E	S
2 (BÜ)	Havalandırma, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkeleri dikkate alınarak kontrol tutuluyor mu? Havalandırma sistemi periyodik kontrolü yapılıyor Atölye ve laboratuvarlarda panolara, ekranlara ve ortak alanlara, temizlik, hijyen ve sanitasyon bilincini ve farkındalığını arttırmaya yönelik afiş, poster vb. asılmış mı?	E	S
3 (KÜ)	Öğrencilerin toplu halde bir arada bulunmaları, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkeleri dikkate alınarak planlanmış ve uygulanıyor mu? Öğrencilerin toplu halde bir arada bulunmaları, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkeleri dikkate alınarak planlanmış ve uygulanıyor mu?	E	S
4 (BÜ)	Ortak kullanılan ekipman ve gelişma alanlarında "Hijyen ve Sanitasyon Planına" uygun olarak düzenli şekilde temizlik ve hijyen uygulamaları gerçekleştiriliyor mu?	E	S
5 (BÜ)	Kullanılan ekipmanların yüzey temizlikleri var ise üretici firmaların belirlediği kriterler de dikkate alınarak uygulanmakta mı?	E	S
(BÜ)	Elle temas etmeden ağılabilir-kapanabilir pedallı, sensörlü, vb. atık kumbaralarına ulaşılabılır durumda mı?	E	S
5 (BÜ)	Ortama düzenli hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkeleri dikkate alınarak planlanmış ve uygulanıyor mu?	E	S
6 (KÜ)	Sınıf içinde yapılan aktiviteler, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkeleri dikkate alınarak planlanmış ve uygulanıyor mu? Eğitim malzemelerinin kişiye özel olması, öğrenciler arası malzeme alışverişi yapılmaması, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkeleri dikkate alınarak planlanmış ve uygulanıyor mu?	E	S
7 (KÜ)	Öğrenci gruplarının sınıf kullanımları ve sınıf değişikliği yapılması durumu, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkeleri dikkate alınarak planlanmış ve uygulanıyor mu?	E	S
8 (BÜ)	Öğrencilerin toplu halde bir arada bulunmaları, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkeleri dikkate alınarak planlanmış ve uygulanıyor mu?	E	S
9 (KÜ)	Öğrencilerin toplu halde bir arada bulunmaları, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkeleri dikkate alınarak planlanmış ve uygulanıyor mu? Sağlık olmasının durumunda sağlık otoritelerince hazırlanan rehber, kilavuz, genelge kurallarına uyulacaktır.	E	S
	Kullanılmakta mı?		
	Kilavuz, genelge kurallarına uyulacaktır.		

8

Doküman No	SB. FR. 059
İlk Yayın Tarihi	20.07.2020
Revizyon Tarihi	03.07.2023
Revizyon No	02
Sayfa No	9/19

Hiyzen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Ölleme ve Kontrol Kılavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi

Standartizasyon ve Kalite Hizmet Birimi

TC.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

ÖĞRETMENLER ODASI		OFİSLER (İDARI ODALAR, REHBERLİK SERVİSİ vb.)		TOPLANTI/KONFERANS SALONLARI/ÇOK AMAÇLI SALONLAR	
1 (BU)	Oda, kişiler arasında uygun mesafe olacak şekilde ve genel hijyen kurallarına uygun önlemlere göre düzenlenmiş mi?	1 (BU)	Ofislerin yerleşimi kişiler arasında uygun mesafe olacak şekilde ve genel hijyen kurallarına uygun önlemlere göre düzenlenmiş mi?	1 (BU)	Kişiler arasında uygun mesafe olacak şekilde ve genel hijyen kurallarına uygun önlemlere göre düzenlenmiş mi?
2 (BU)	Havalandırma, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere dikkate alınarak kontrol altındadır mı? Havalandırma sistemi periyodik kontrolü yapıyor mu?	2 (BU)	Havalandırma, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere dikkate alınarak kontrol altındadır mı? Havalandırma sistemi periyodik kontrolü yapıyor mu?	2 (BU)	Hijyen ve enfeksiyon riskleri doğrultusunda önlemler alınmış mı?
3 (BU)	Bilgisayar klavyesi, mouse, telefon, dolap, kalem, silgi vb. malzeme ve ekipman için kullanım şartları, kullanım sıklığı, kullanıcı sayısı vb. kriterlerine göre hijyen ve sanitasyon programları oluşturulmuş ve uygulanmakta mı?	3 (BU)	Bilgisayar klavyesi, mouse, telefon, dolap, kalem, silgi vb. malzeme ve ekipman için kullanım şartları, kullanım sıklığı, kullanıcı sayısı vb. kriterlerine göre hijyen ve sanitasyon programları oluşturulmuş ve uygulanmakta mı?	3 (BU)	Toplantı sırasında ikram sunumu, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak donanımlar, mikrofon vb.) temizlik ve hijyen uygulamaları yapıyor mu?
4 (BU)	El hijyeni sağlama imkânları bulunuyor mu?	4 (BU)	Elle temas etmeden açılabilir-kapanabilir pedallı, sensörülü vb. atık kumbaralarına ulaşılabılır durumda mı?	4 (BU)	Toplantı sırasında hijyen ve enfeksiyon riskleri doğrultusunda önlemler alınmış mı?
5 (BU)	Elle temas etmeden açılabilir-kapanabilir pedallı, sensörülü vb. atık kumbaralarına ulaşılabılır durumda mı?	5 (BU)	Elle temas etmeden açılabilir-kapanabilir pedallı, sensörülü vb. atık kumbaralarına ulaşılabılır durumda mı?	5 (BU)	Toplantı sırasında hijyen ve enfeksiyon riskleri doğrultusunda önlemler alınmış mı?
6 (BU)	Odanın eklentilerinde gay ocağı veya mutfak bulunması durumunda, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere dikkate alınmakta mı?	6 (BU)	Odanın eklentilerinde gay ocağı veya mutfak bulunması durumunda, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere dikkate alınmakta mı?	6 (BU)	Toplantı sırasında hijyen ve enfeksiyon riskleri doğrultusunda önlemler alınmış mı?
1 (BU)	Salgın olması durumunda sağlık otoritelerince hazırlanan rehber, kılavuz, genelgelemlere göre kapasite ve mesafe kurallarına uyulacaktır.	1 (BU)	Salgın olması durumunda sağlık otoritelerince hazırlanan rehber, kılavuz, genelgelemlere göre kapasite ve mesafe kurallarına uyulacaktır.	1 (BU)	Kapasite belirlemesi yapılmış olup, salgın olması durumunda sağlık otoritelerince hazırlanan rehber, kılavuz, genelgelemlere göre kapasite ve mesafe kurallarına uyulacaktır.
2 (BU)	Doğal havalandırma yapılmaktadır.	2 (BU)	Doğal havalandırma yapılmaktadır.	2 (BU)	Ortak eşyalar kaldırılmıştır.
3 (BU)	Tüm ekipmanlar kullanma talimatlarına ve temizlik planına uygun olarak dezenfekte edilmektedir.	3 (BU)	Tüm ekipmanlar kullanma talimatlarına ve temizlik planına uygun olarak dezenfekte edilmektedir.	3 (BU)	Hijyen ve sanitasyon planına uygun olarak günlük temizlik yapılmaktadır.
E		E		E	
S		S		S	

Doküman No	SB. FR. 059
İlk Yayın Tarihi	20.07.2020
Revizyon Tarihi	03.07.2023
Revizyon No	02
Sayfa No	10/19

TC.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Standartizasyon ve Kalite Hizmet Birimi
Hişyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Ölleme ve Kontrol Kilavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi

Kilavuz, genielge kurallarına uyulacaktır.			
Havalandırma, hişyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkeleri dikkate alınarak kontrol altında tutuluyor mu? Havalandırma sistemi periyodik kontrolü yapılıyor mu?	S	E	
Toplantı salonunun girişinde el hişyeni sağlama imkânları bulunuyor mu?	S	E	Giriş el dezenfektanı konulmuştur.

KANTİN, YEMEKHANE

Hişyen ve Sanitasyon Planına" uygun olarak temizlik ve hişyen uygulamaları yapılıyor mu?	S	E	Hişyen ve sanitasyon planına uygun olarak günlük temizliği yapılıyor. Temizlik kontrol formları kullanılmaktadır. Dosyada aylık olarak muhafaza edilmektedir.
--	---	---	---

Yemek hizmetinin dışarıdan temin edilmesinde durumunda mevcut kurallara ek olarak yüklenici firmadan Hişyen, Enfeksiyon Ölleme ve Kontrol için Eylem Planı istenmiş mi? Not: Terçihen yemek hizmeti TS EN ISO 22000 Gıda Güvenlięi Yönetim Sistemi veya TS 13811 Hişyen ve Sanitasyon Yönetim Sistemi belgesi kuruluşlardan temin edilmektedir. Kuruluş tarafından mümkünse, tedarikçinin bu kurallara uyumu için Kantin/Yemekhane personelinin kişisel hişyen ve enfeksiyonlara yönelik kurallara sıkı bir şekilde uyma farkındalığı sağlanmış mı?	S	E	Yemek hizmeti dışarıdan temin edilmemektedir. Düzenli aralıklarla denetim yapılıyor. Hişyen ve öğretilere eğitimler verilmiş olup gerekli önlemler uygulanmaktadır.
---	---	---	---

Personelin işe özü KKD'ler (maske, bone, eldiven vb.) kullanması sağlanmış mı?	S	E	İşe özü KKD'ler kullanılmaktadır.
Yemekhane girişlerinde el hişyeni sağlama imkânları bulunuyor mu?	S	E	El yıkama lavaboları mevcut değildir. El dezenfektanı yerleştirilmiştir.

Kişilere yemek öncesi ve sonrası el yıkama yoluyla el hişyeni sağlama hatırlatılması (girişte ve uygun noktalara yerleştirilen uyarıcı afişler/posterler vb. bulunması gerekidir) için Bufe ve sık kullanılan yüzeylerin sık sık temizlik ve hişyen uygulamaları yapılıyor mu?	S	E	Hişyen ve sanitasyon planına uygun olarak temizliği yapılıyor.
Menaj takımlarının (tuz, karabiber, sos vb.), şekerin, kurdanın vb. hişyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak sunulması sağlanmış mı?	S	E	Menaj takımları kaldırılmıştır.

Hişyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak su sebilleri, kahve, çay vb. içecek makinaları ve otomatlarda "Hişyen ve Sanitasyon Planına" uygun olarak uygulamalar gerçekleştiriliyor mu?	S	E	Tüm ekipmanlar kullanma talimatlarına ve temizlik planına uygun olarak dezenfekte edilmektedir.
Havalandırma, hişyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkeleri dikkate alınarak kontrol altında tutuluyor mu? Havalandırma sistemi periyodik kontrolü yapılıyor mu?	S	E	Doğal havalandırma yapılmaktadır.

Bulaşık yıkama donanımının düzün çalışması, özellikle çalışma sıcaklıklarının yani sıra temizlik ve dezenfekte edici kimyasalların kullanım dozunun	S	E	Bulaşık yıkama talimatına uygun olarak dezenfeksiyonu sağlanmaktadır.
---	---	---	---

Doküman No	SB. FR. 059
İlk Yayın Tarihi	20.07.2020
Revizyon Tarihi	03.07.2023
Revizyon No	02
Sayfa No	11/19

Hiyjen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kilavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi

Standartizasyon ve Kalite Hizmet Birimi

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TC.

uygunluğun kontrol altına alınmış mı?			
12 (BU)	Kuruluşlarda hammaddede ve/veya gıdanın depolanması ve muhafazası ile ilgili yürürlükteki yasal şartlara uygun düzenlemeler sağlanmış mı? <i>Not: Riskli dönemlerde diğer otoriteler tarafından belirlenen ilave kurullar MEB talimatı ile uygulanmalıdır.</i>	Gıda depolanması meri mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılmaktadır.	S
13 (BU)	Hiyjen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak kişiler arası uygun mesafe olacak şekilde değerlendirilip uygulanıyor mu?	Kapasite belirlenmesi yapılmış olup, ortilelerince hazırlanan rehber, kilavuz, genelge kurallarına uyulacaktır.	S

TVALETLER VE LAVABOLAR

1 (BU)	Kapılar ve kapı kolları dâhil tüm yüzeyler için "Hiyjen ve Sanitasyon Planı" uygulanıyor mu?	Hiyjen ve sanitasyon planına uygun olarak temizliği yapılmaktadır.	S
2 (BU)	Tuvaletlerin havalandırma sistemi temiz, hava sirkülasyonu yeterli ve uygun mu?	Doğal havalandırma yapılmaktadır.	S
3 (BU)	El hijyeni sağlama imkânları bulunuyor mu?	Hiyjen için gerekli kaynaklar temin edilmiştir. Su kesintilerine karşı el dezenfektanı bulunmaktadır.	S
4 (BU)	Temizlik, hijyen ve sanitasyon bilincini ve farkındalığını artırmaya yönelik afiş, poster vb. asılmış mı?	El yıkama talimatı wc ve lavabolarına asılmıştır.	S
5 (BU)	Personel ve öğrencilerin kağıt havluları ve benzeri atıkları atmalarını kolaylaştırıcı, gıdıya yakın noktaları elle temas etmeden açılıp kapanabilen kumbaralarına ulaşılabiliyor durumda mı?	Elle temas etmeden açılıp kapanabilen atık kumbaraları mevcuttur.	S
6 (BU)	Hiyjen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun önlemler uygulanıyor mu?	Salgın olması durumunda bu tür cihazlar kullanılmayacaktır.	S
7 (BU)	Kuruluş genelindeki lavabo ve gider bağlantılarının devreyunlarının S sifon şekilde olması sağlanmış mı?	Tüm lavabo ve gider bağlantıları S sifondur.	S

ASANSÖRLER

1 (BU)	Asansör kapasitesi hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak belirlenmiş mi?	Asansör kapasitesi asansör girişinde ilan edilmiştir. Ayrıca salgın hastalık durumunda kapasite sınırlaması yapılacaktır.	S
2 (BU)	"Hiyjen ve Sanitasyon Planına" uygun olarak temizlik ve hijyen uygulamaları yapılıyor mu?	Hiyjen ve sanitasyon planına uygun olarak temizliği yapılmaktadır. Asansör girişlerinde el dezenfektanı bulunmaktadır.	S
3 (BU)	Hiyjen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak asansör içinde oksürük, hapşırık adabına uyulmasına yönelik uyarılar sağlanmış mı?	Asansör kabiniinde uyarı afişleri asılmıştır.	S
4 (BU)	Havalandırma sistemi periyodik kontrolü yapılıyor mu?	Asansör kabin havalandırma sisteminin hijyen ve enfeksiyon risklerine karşı bakımı yapılmaktadır.	S

F

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Standartizasyon ve Kalite Hizmet Birimi

Hiyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi

SB. FR. 059	Doküman No
20.07.2020	İlk Yayın Tarihi
03.07.2023	Revizyon Tarihi
02	Revizyon No
12/19	Sayfa No

REVİR/SAGLIK ODASI		
1 (BU)	"Hiyen ve Sanitasyon Planına" uygun olarak temizlik ve hiyen uygulamaları yapılıyor ve gerektiğinde dezenfekte edilmesi sağlanıyor mu?	Revir/Sağlık odası mevcut değildir.
2 (BU)	Reviri kullanabilecek kişi sayısının belirlenmesi, revire gelen kişilerin KKD kullanımına yönelik önlemlerin alınması, revire başvuran kişilere ait vaka takip kayıtlarının tutulması sağlanmakta mı?	Revir/Sağlık odası mevcut değildir.
3 (BU)	Havalandırma, hiyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere dikkate alınarak kontrol altında tutuluyor mu? Havalandırma sistemi periyodik kontrolü yapılıyor mu?	Revir/Sağlık odası mevcut değildir.
4 (BU)	maddesinde anlatıldığı şekilde bertaraf edilmesi sağlanıyor mu?	Revir/Sağlık odası mevcut değildir.

IBADETHANE / MESCİD		
1 (BU)	"Hiyen ve Sanitasyon Planına" uygun olarak temizlik ve hiyen uygulamaları yapılıyor mu?	Hiyen ve sanitasyon planına uygun olarak temizliği yapmaktadır.
2 (BU)	Havalandırma sistemi periyodik kontrolü yapılıyor mu?	Doğal havalandırma yapılmaktadır.
3 (BU)	El hiyeni sağlama imkânları bulunuyor mu?	El yıkama lavaboları bulunmaktadır.
4 (BU)	Kişiler arasında uygun mesafe olacak şekilde ve genel hiyen kurallarına uygun önlemlere göre düzenlenmiş mi?	Kapasite belirlemesi yapılmış olup, salgın olması durumunda sağlık otoritelerince hazırlanan rehber, kılavuz, genelge kurallarına uyulacaktır.
5 (BU)	Hiyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak dini kitaplar, tespih, takke, rahle, seccade, başörtüsü vb.nin ortak kullanımına yönelik tedbirler başörtüsü vb.nin ortak kullanımına yönelik tedbirler uygulanıyor mu?	Hiyen ve sanitasyon planına uygun olarak temizliği yapmaktadır.
6 (BU)	Abdesthane ayrı bir bölüm olarak düzenlenmişse 'Tualet ve Lavabolar' maddesindeki düzenlemeler dikkate alınmış mı?	Abdesthanedeki düzenlemeler 'Tualet ve Lavabolar' maddesindeki düzenlemelerle uyumludur.

SPOR SALONLARI

1 (BU)	Salonda yer alan ortak temas yüzeyleri için kullanım şartları, kullanım sıklığı, kullanıcı sayısı vb. kriterlere göre hiyen ve sanitasyon programları oluşturulmuş ve uygulanmakta mı?	Spor salonu yoktur.
2 (BU)	Temizlik, hiyen ve sanitasyon bilincini ve farkındalığını artırmaya yönelik afiş, poster vb. asılmış mı?	Spor salonu yoktur.
3 (BU)	Salonların girişleri ve içerisinde el hiyeni sağlama imkânları bulunuyor mu?	Spor salonu yoktur.
4 (BU)	Salonlarda uygun alanlara pedallı ve kapaklı atık kumbaralarına ulaşılabılır durumda ve düzenli olarak boşaltılması sağlanmakta mı?	Spor salonu yoktur.
5 (BU)	Egzersiz araçlarının yanlarına Sağlık Bakanlığınca onaylanmış dezenfektan özelliği olan mendiller konulmuş mu?	Spor salonu yoktur.

F

Standartizasyon ve Kalite Hizmet Birimi
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
T.C.
Hiyzen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Ölleme ve Kontrol Kilavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi

Doküman No	SB. FR. 059
İlk Yayın Tarihi	20.07.2020
Revizyon Tarihi	03.07.2023
Revizyon No	02
Sayfa No	13/19

YÜZME HAVUZLARI

6 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	İçeriyе girmeden görünür bir yere asılmış olan, uygulanması gereken kuralları açıklayan bilgilendirmelerin okunması ve belirtilen kurallara uyulması güvence altına alınmış mı?	Salonlarda kişisel havlu ve mat vb. malzemelerin kişiyi özge kullanımını sağlamakta mı?	Havlıların kuruluş tarafından karşılanması halinde poşetli veya görevli personel tarafından verilmesi, mat türü malzemenin de her kullanıcıdan sonra dezenfekte edilmesi sağlanmakta mı?	Görevli personelin hiyzen ve enfeksiyon riskleri konusunda bilgilendirilmesi sağlanmış mı?	Spor salonu yoktur.	E	S
7 (BÜ)	İçeriyе girmeden görünür bir yere asılmış olan, uygulanması gereken kuralları açıklayan bilgilendirmelerin okunması ve belirtilen kurallara uyulması güvence altına alınmış mı?	Salonlarda kişisel havlu ve mat vb. malzemelerin kişiyi özge kullanımını sağlamakta mı?	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	İçeriyе girmeden görünür bir yere asılmış olan, uygulanması gereken kuralları açıklayan bilgilendirmelerin okunması ve belirtilen kurallara uyulması güvence altına alınmış mı?	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve mendiiller konulmuş mu?	Spor salonu yoktur.	E	S
8 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Spor salonu yoktur.	E	S
9 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Spor salonu yoktur.	E	S
10 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Spor salonu yoktur.	E	S
11 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Spor salonu yoktur.	E	S
12 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Spor salonu yoktur.	E	S

1 (BÜ)	Salonda yer alan ortak temas yüzeyleri için kullanılan şartlar, kullanım sıklığı, kullanıcı sayısı vb. kriterlerine göre hiyzen ve sanitasyon programları oluşturulmuş ve uygulanmakta mı?	Temizlik, hiyzen ve sanitasyon bilincini ve farkındalığını artırmaya yönelik afiş, poster vb. asılmış mı?	Salonların girişi ve içeriside el hiyeni sağlama imkânları bulunuyor mu?	Salonlarda uygun alanlara pedallı ve kapaklı atık kumbaralarına ulaşılabılır durumda ve düzenli olarak boşaltılması sağlanmakta mı?	Egzersiz araçlarının yanlarına Sağlık Bakanlığının ruhsatlandırılmış dezenfektan özelliği olan mendiiller konulmuş mu?	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	İçeriyе girmeden görünür bir yere asılmış olan, uygulanması gereken kuralları açıklayan bilgilendirmelerin okunması ve belirtilen kurallara uyulması güvence altına alınmış mı?	Salonlarda kişisel havlu ve mat vb. malzemelerin kişiyi özge kullanımını sağlamakta mı?	Havlıların kuruluş tarafından karşılanması halinde poşetli veya görevli personel tarafından verilmesi, mat türü malzemenin de her kullanıcıdan sonra dezenfekte edilmesi sağlanmakta mı?	Görevli personelin hiyzen ve enfeksiyon riskleri konusunda bilgilendirilmesi sağlanmış mı?	Havuz girişi ve içeriside uygun yerlere hiyzen ve enfeksiyon risklerine özge kuralların yer aldığı bilgilendirme amaçlı afişler, tabella, uyarı	Yüzme havuzu yoktur.	E	S
2 (BÜ)	Salonların girişi ve içeriside el hiyeni sağlama imkânları bulunuyor mu?	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Yüzme havuzu yoktur.	E	S						
3 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Yüzme havuzu yoktur.	E	S						
4 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Yüzme havuzu yoktur.	E	S						
5 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Yüzme havuzu yoktur.	E	S						
6 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Yüzme havuzu yoktur.	E	S						
7 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Yüzme havuzu yoktur.	E	S						
8 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Yüzme havuzu yoktur.	E	S						
9 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Yüzme havuzu yoktur.	E	S						
10 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Yüzme havuzu yoktur.	E	S						
11 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Yüzme havuzu yoktur.	E	S						
12 (BÜ)	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Salonlarda su ve sabuna erişimin kolay olması ve burada tek kullanımlık kağıt havluların bulunması	Yüzme havuzu yoktur.	E	S						

Hijyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kilavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi

Standartizasyon ve Kalite Hizmet Birimi

T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Doküman No
Revizyon Tarihi
Revizyon Tarihi
Revizyon No

SB. FR. 059

20.07.2020

03.07.2023

02

14/19

işaretleri vb. asılmış mı?

12 (BU)	Cankurtaranların salgın dönemlerine özgü ve genel kullanım için gerekli KKD'leri kullanmaları sağlanmakta mı?	E	S
13 (BU)	Resüstasyon (canlandırma) işlemi için gereken; suni solunum maskesi, balon ventilasyon mevcut mu?	E	S
14 (BU)	Cankurtaranların canlandırma ve ilk yardım gibi yüksek riskli girişimler yapmalarını, enfeksiyon kontrol önlemlerine uygunluğu kontrol altına alınmış mı?	E	S
15 (BU)	Hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak cankurtaranlar, canlandırma ve ilk yardım işlemlerine uygun KKD'ler kullanması gerekliliği hakkında farkındalığa sahip mi?	E	S
16 (BU)	Havlu vb. malzemelerin kişiye özel olması, özellikle deniz gözlüğü, snorkel, palet gibi malzemelerin paylaşılmaması kontrol altına alınmış mı? <i>Not: Kişilerin kendilerine ait havlu, bornoz ve havuz oyuncakları getirmesi/kullanması teşvik edilmelidir.</i> <i>Havlu, bornoz, peşama vb. teksitli ürünleri en az 60 °C'de yıkanmalıdır.</i>	E	S
17 (BU)	Kullanıcıların yüzme havuzuna girmeden önce duş alması ve el, ayak dezenfeksiyonu yapması (hijyen bariyeri) kontrol altına alınmış mı?	E	S

ÖĞRENCİ/PERSONEL SOYUNMA ODALARI VE DUŞLARI

1 (BU)	Kişiler arasında uygun mesafe olacak şekilde ve genel hijyen kurallarına uygun önlemlere göre düzenlenmiş mi?	E	S
2 (BU)	"Hijyen ve Sanitasyon Planına" uygun düzenli olarak temizlik uygulamaları yapılması, sık kullanılan alan ve malzemelerin daha sık temizlenmesi sağlanmakta mı?	E	S
3 (BU)	Havalandırma, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkeleri dikkate alınarak kontrol altında tutuluyor mu? Havalandırma sisteminin periyodik kontrolü yapılıyor mu?	E	S
4 (BU)	Soyunma odalarında el hijyeni sağlama imkânları bulunuyor mu?	E	S
5 (BU)	Kirli ve temiz kıyafetlerden, ayakkabılardan çapraz bulaşmayı önleyebilmek için gerekli tedbirler alınmış mı?	E	S

KURULUŞ BAHÇESİ VE AÇIK OYUN ALANLARI

1 (BU)	Kuruluş bahçesi ve açık oyun alanlarında zemin, kimyasallar vb.) birikintilere izin verilmeyecek nitelikte mi?	E	S
2 (BU)	"Hijyen ve Sanitasyon Planına" uygun düzenli olarak temizlik uygulamaları yapılması, sık kullanılan alan ve malzemelerin daha sık temizlenmesi sağlanmakta mı?	E	S

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Standartizasyon ve Kalite Hizmet Birimi

Hiyzen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi

Doküman No	SB. FR. 059
İlk Yayın Tarihi	20.07.2020
Revizyon Tarihi	03.07.2023
Revizyon No	02
Sayfa No	15/19

3 (KU)	Bahçe ve açık oyun alanlarında uygun yerlere temizlik, hijyen ve sanitasyon bilincini ve farkındalığını artırmaya yönelik afiş, poster vb. asılmış mı?	Girişte uygun bir yerde afiş asılarak bilgilendirme yapılmaktadır.	E	S
4 (BU)	Elle temas etmeden açılabilir-kapanabilir pedallı, sensörlü, vb. atık kumbaralarına ulaşılabilir durumda mı?	Elle temas etmeden açılabilir-kapanabilir pedallı atık kumbaraları mevcuttur.	E	S

KAPALI OYUN ALANLARI

1 (BU)	"Hijyen ve Sanitasyon Planına" uygun düzenli olarak temizlik ve dezenfeksiyon yapılması, sık kullanılan alan ve malzemelerin daha sık temizlenmesi sağlanmakta mı?	Hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere göre ilgilili önlemler alınmakta mı?	E	S
2 (BU)	Hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere göre ilgilili önlemler alınmakta mı?	Kapalı oyun alanları kişilerin arasında uygun mesafe olacak şekilde ve genel hijyen kurallarına uygun önlemlere göre düzenlenmiş mi?	E	S
3 (BU)	Havalandırma, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere dikkate alınarak kontrol altında tutuluyor mu?	Kapalı oyun alanları yoktur.	E	S
4 (BU)	Havalandırma sistemi periyodik kontrolü yapılıyor mu?	Kapalı oyun alanları yoktur.	E	S

MİSAFİRHANE/YURT/LAR/PANSİYONLAR

1 (BU)	Konaklama odaları, kişiler arasında uygun mesafe olacak şekilde ve genel hijyen kurallarına uygun önlemlere göre düzenlenmiş mi?	Misafirhaneye/yurt/pansiyona giriş çıkış Ziyaretçilerin misafirhaneye/yurt/pansiyona giriş çıkış ile ilgili hijyen ve enfeksiyon riskleri doğrultusunda bilgilendirilmesi sağlanıyor mu?	E	S
2 (BU)	"Hijyen ve Sanitasyon Planına" uygun düzenli olarak temizlik ve hijyen uygulamalarının yapılması, tekstil malzemelerin, sık kullanılan alan ve malzemelerin daha sık temizlenmesi sağlanmakta mı?	Yapılan işlemler kayıt altına alınmakta mı?	E	S
3 (BU)	Girişlerde el hijyeni sağlama imkanları bulunuyor mu?	Misafirhaneye/yurtlar/pansiyonlar yoktur.	E	S
4 (BU)	Havalandırma, hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere dikkate alınarak kontrol altında tutuluyor mu?	Misafirhaneye/yurtlar/pansiyonlar yoktur.	E	S
5 (BU)	Havalandırma sistemi periyodik kontrolü yapılıyor mu?	Misafirhaneye/yurtlar/pansiyonlar yoktur.	E	S
6 (BU)	Sağın hastalık ve enfeksiyon riski bulunması halinde kişilerin misafirhaneye/yurt/pansiyonlara girişleri ile ilgili belirlenen kuralların uygulanması ve uygun olmamasına sevkî planlanmış ve yakın sağlık kuruluşuna alınmayıp en yakın sağlık kuruluşunda uygulanıyor mu?	Misafirhaneye/yurtlar/pansiyonlar yoktur.	E	S
7 (BU)	Odalarda ve kişisel dolaplarda yiyecek ve içecek bulundurulmaması sağlanıyor mu?	Misafirhaneye/yurtlar/pansiyonlar yoktur.	E	S

(Handwritten signature)

Hiyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kilavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi

Doküman No	SB. FR. 059
İlk Yayın Tarihi	20.07.2020
Revizyon Tarihi	03.07.2023
Revizyon No	02
Sayfa No	16/19

EĞİTİM KURULUŞLARI HİZMET ARAÇLARI		
8 (BU)	Odalarda kalan kişi sayısına göre yeterli sayıda tuvalet/banyo olanı sağlanmaktadır?	Misafirhane/Yurtlar/Pansiyonlar yoktur.
9 (BU)	Odalarda bulunan duş yerleri ve tuvaletler ve lavabolar bu kilavuzun ilgili maddelerine uygun mu?	Misafirhane/Yurtlar/Pansiyonlar yoktur.
10 (BU)	Tuvalet ve lavabolarla ilgili maddelerde gerekli kaynaklar (su, sabun, tuvalet kağıdı, temassız atık kumbarası, kâğıt havlu vb.) bulunmaktadır mı?	Misafirhane/Yurtlar/Pansiyonlar yoktur.

ÖĞRENCİ/PERSONEL SERVİSLERİ/TAŞIMALI EĞİTİM HİZMETLERİ		
1 (BU)	"Hiyen ve Sanitasyon Planına" uygun düzenli olarak temizlik ve hiyen uygulamaları yapılması, tekstil malzemelerin, ortak temas noktaları ve malzemelerin daha sık temizlenmesi sağlanmaktadır mı?	Eğitim kuruluşları hizmet araçları yoktur.
2 (BU)	Hiyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak araçlarda klima kullanım önlemleri belirlenmiş mi?	Eğitim kuruluşları hizmet araçları yoktur.
3 (BU)	Araçların klima hava filtre bakımı düzenli olarak yapılması ve takip edilmesi sağlanıyor mu?	Eğitim kuruluşları hizmet araçları yoktur.
4 (BU)	Araçlarda, hiyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak yerleşim planı ve uygun kişisel koruyucu önlemler için gerekli kişiye özel KKD kullanım-önlemleri-belirlenmiş mi?	Eğitim kuruluşları hizmet araçları yoktur.

1 (BU)	"Hiyen ve Sanitasyon Planına" uygun düzenli olarak temizlik ve hiyen uygulamaları yapılması, tekstil malzemelerin ortak temas noktaları ve malzemelerin daha sık temizlenmesi sağlanmaktadır mı?	Yapılan işlemler kayıt altına alınmaktadır mı?	Öğrenci/Personel Servisleri taşıma hizmeti yoktur.	E	S
2 (BU)	Servis görevlilerinin hiyen ve enfeksiyon risklerine göre belirlenen önlemlere uymaları sağlanmaktadır mı?	Öğrenci/Personel Servisleri/ Taşımali Eğitim Hizmetlerinde araçların "Hiyen ve Sanitasyon Planına" uygulanı kontrol ediliyor mu?	Öğrenci/Personel Servisleri taşıma hizmeti yoktur.	E	S
3 (BU)	Hiyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak servis araçlarında bulunan öğretilen, öğrenci ve diğer kişilerin KKD kullanımını için gerekli önlemler planlanmış ve gerektiğinde uygulanıyor mu?	Hiyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak araçlarda klima kullanım önlemleri belirlenmiş mi?	Öğrenci/Personel Servisleri taşıma hizmeti yoktur.	E	S
4 (BU)	Hiyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak servis araçlarında bulunan öğretilen, öğrenci ve diğer kişilerin KKD kullanımını için gerekli önlemler planlanmış ve gerektiğinde uygulanıyor mu?	Hiyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelere uygun olarak araçlarda klima kullanım önlemleri belirlenmiş mi?	Öğrenci/Personel Servisleri taşıma hizmeti yoktur.	E	S
5 (BU)	Servis araçlarında uygun yerlere hiyen ve enfeksiyon risklerine yönelik kurallar ve genel hiyenle ilgili işaretleri vb. asılmış mı?	Öğrenci/Personel Servisleri taşıma hizmeti yoktur.	Öğrenci/Personel Servisleri taşıma hizmeti yoktur.	E	S
6 (BU)	İşaretleri vb. asılmış mı?	Öğrenci/Personel Servisleri taşıma hizmeti yoktur.	Öğrenci/Personel Servisleri taşıma hizmeti yoktur.	E	S

[Handwritten signature]

TC.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Standartizasyon ve Kalite Hizmet Birimi

Hiyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi

Doküman No	SB. FR. 059
İlk Yayın Tarihi	20.07.2020
Revizyon Tarihi	03.07.2023
Revizyon No	02
Sayfa No	17/19

7 (BÜ)	Salgın hastalık ve enfeksiyon riski bulunması halinde sağlık otoritelerince hastalık belirtirlerinin tespiti amacıyla belirlenen kuralların (ateş ölçümü vb.) uygulanması ve uygun olmayan öğrencilerin servise alınmayıp velilerine bildirilmesi planlanmış ve gerektiğinde uygulanıyor mu?	Öğrenci/Personel servisi taşıma hizmeti yoktur.	E	S
8 (BÜ)	Servis araçlarında hijyen ve enfeksiyon risk yönetim ilkelerine uygun hizmet vermeleri sağlanmakta, izlenmekte ve kayıt altına alınmakta mı?	Öğrenci/Personel servisi taşıma hizmeti yoktur.	E	S
9 (BÜ)	Araç içerisinde el hijyeni sağlama imkânları bulunuyor mu?	Öğrenci/Personel servisi taşıma hizmeti yoktur.	E	S
10 (BÜ)	Servis hizmeti, kuruluş dışı tedarıktan sağlanıyor ise belirlenen önlemlerin alınması ve hijyen uygulamalarının yapılması güvence altına alınmış mı?	Öğrenci/Personel servisi taşıma hizmeti yoktur.	E	S

TEKNİK HİZMETLER

1 (BÜ)	Kuruluştaki tüm tesisat, donanım, makine ve ekipmanların (enerji, ısıtma, havalandırma, iklimlendirme ekipmanları, bulaşık, çamaşır makineleri, buzdolapları, asansörler vb.) bakım ve temizlik planına uygun ve periyodik olarak kontrolleri sağlanmakta mı?	Öğrenci/Personel servisi taşıma hizmeti yoktur.	E	
2 (BÜ)	Teknik hizmetlerin, dışarıdan temin edildiği durumlarda kuruluşun tüm hijyen ve sanitasyon kurallarına uyum göstermesi güvence altına alınmış mı?	Öğrenci/Personel servisi taşıma hizmeti yoktur.	E	

SU DEPOLARI

1 (BÜ)	Yeni su depolarının teminde satın alma kriterlerinin sağlanması için gerekli yöntem belirlenmiş mi?	Yeni su deposu alımı yapılması durumunda, TS EN 1508, TSE K 304 standartlarına uygunluğu kriterine göre alın yapılacaktır.	E	S
1 (BÜ)	Mevcut su depolarının kullanımında salgın hastalıklara yönelik riskleri önlemek ve hijyen ve sanitasyon sürekliliğini sağlamak için güncel yasal şartlara uygunluk sağlanmış mı?	Su deposunun yıllık temizlik ve bakımları İl Sağlık Müdürlüğünden yetkilendirilmiş firmalar tarafından yapılmaktadır.	E	S

DİĞER KULLANIM ALANLARI: Belirtiniz

1 (BÜ)	Kuruluştaki yer alan diğer kullanım alanlarının, genel hijyen ve enfeksiyon risk yönetimi ilkelerine uygun kapasite kullanım, temizlik ve dezenfeksiyon, uygun RKD kullanımı vb. şartları konusunda uygulamalar planlanmakta, sürdürülmemekte ve kontrol edilmekte mi?	Harcet kullanım alanı yoktur.	E	S
--------	--	-------------------------------	---	---

ÇAMAŞIRHANE HİZMETLERİ

1 (KÜ)	Çamaşır ekipmanının düzenli çamaşması, özellikle dezenfektan kimyasalların doğru dozda kullanımı kontrol altına alınmış mı?	Çamaşırhane hizmetleri yoktur.	E	S
--------	---	--------------------------------	---	---

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Standardizasyon ve Kalite Hizmet Birimi

Hijyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzu Öz Değerlendirme Soru Listesi

Doküman No	SB. FR. 059
İlk Yayın Tarihi	20.07.2020
Revizyon Tarihi	03.07.2023
Revizyon No	02
Sayfa No	18/19

LİBERLİK VE ÖRNEK OLMA

2 (KU)	Tüm çamaşır torbalarının/çantalarının ilgili alan (ofis/oda) ve tarih gibi bilgi içeren etiket konulmuş mu?	E	S
3 (BU)	Tüm kullanılan / kontamine çamaşır; yıkamayı beklerken beirlenmiş, güvenli, kilitlenebilir bir alanda tutuluyor mu?	E	S
4 (BU)	Kontamine çamaşırın en az 60°C / 1,5 saat yıkamasi kontrol altına alınmış mı?	E	S
1 (KU)	Kuruluşun sahibi, ortakları veya yöneticileri bu kılavuzda belirtilen şartlara uyarak öğrencilere ve çalışanlara örnek oluyor mu?	E	S

ORTAM TEMİZLİĞİ, DEZENFEKSİYONU VE HAVALANDIRMASI

1 (BU)	Kuruluşta temizlik ve sanitasyon teçhizatları da dahil bütün alanların hijyenik koşullarda bulundurulduğunu teminat altına almak için temizleme ve sanitasyon programları oluşturulmuş mu? Programlar, sürekli uygunluk ve etkinlik için izlenmekte mi?	E	M/S
2 (BU)	a) Temizlenecek ve/veya sanitize edilecek alan, araç ve gereçler, teçhizat parçaları b) Belirtilen görevler için sorumluluklar c) Temizleme/sanitasyon yöntem ve sıklıkları d) İzleme ve doğrulama düzenlemeleri e) Temizlik/sanitasyon sonrası kontroller f) Çalışma öncesi kontroller Enfeksiyon şüpheli veya tanı almış kişilerin kuruluşun ayrıldıktan sonra kullandığı oda ve mümkünse diğer tüm malzemelerin temizliğinin ve dezenfeksiyonunun uygun KKD kullanılarak yapılması güvence altına alınmış mı?	E	M/S
3 (BU)	Binalardaki her türlü eşya, araç ve gereçin, özellikle sık dokunulan yüzeylerin (kapı kolları, telefon ahizeleri, masa yüzeyleri, musluk ve batarya başlıkları gibi) temizliğine dikkat ediliyor mu? Bu amaçla, temizlik sonrası hijyen risk yönetim ilkelerine uygun olarak hijyen malzemelerle gerekli uygulamalar sürdürülmekte mi?	E	S
4 (BU)	Hijyen uygulamaları, uygulama alanının özellikleri dikkate alınarak gerçekleştiriliyor mu? Kullanılan temizlik ve hijyen malzemelerinin ilgili otoritelere uygunluğu değerlendirilmiş ve belgelendirilmiş olmasına dikkat ediliyor mu?	E	S
5 (BU)	Tuvalterde hijyen sağlanması için uygun malzemelerin kullanılması sağlanıyor mu? Halı, koftuk gibi yüzeyler su ve deterjanla silinebilir veya toz kaldırmayacak özelliğe sahip makineler ile yıkamasi sağlanıyor mu?	E	S
6 (BU)	Not: Bu amaçla sıcak buhar da uygulanabilir. Hijyen ve Sanitasyon Planına uygun olarak yapılmaktadır.	E	S
1 (BU)	"Hijyen ve Sanitasyon Planı" oluşturulmuş mu?	E	M/S
2 (BU)	Hijyen ve Sanitasyon Planında belirtilmiştir.	E	M/S
3 (BU)	Hijyen ve Sanitasyon Planında belirtilmiştir.	E	S
4 (BU)	Hijyen ve Sanitasyon Planına uygun olarak temizliği yapılmaktadır.	E	S
5 (BU)	Temizlik kontrol formları ile takibi yapılmaktadır.	E	S
6 (BU)	Hijyen ve Sanitasyon Planına uygun olarak yapılmaktadır.	E	S
7 (BU)	İzinsiz ve onaysız ürünler kullanılmamaktadır.	E	S
8 (BU)	Tuvalterde hijyen sağlanması için uygun malzemelerin kullanılması sağlanıyor mu?	E	S
9 (BU)	Hali, koftuk gibi yüzeyler su ve deterjanla silinebilir veya toz kaldırmayacak özelliğe sahip makineler ile yıkamasi sağlanıyor mu?	E	S

